

תורת אביגדור

פאר קינדער

איבערגעארבעט פאר קינדער פון די שמועסן פון הרב רבי אביגדור מיללער זצ"ל
 דורך: פינחס בן-עמי, נתנדב לעילוי נשמת אמי מורתי מרים לאה בת יעקב יהודה ע"ה

פרשת משפטים

דער אקס פון היינט

וועגן דעם? קיינער גייט ארום מיט אן אקס היינט צוטאגס.
 "איך ווייס נישט, יודי" האט זיין מאמע געזאגט. "דו קענסט עס דורך שמועסן מיט דיין חברותא אדער מיט טאטי שפעטער. פאר יעצט, הייב אויף דיין מאנטל, עס איז ניי און איך וויל נישט עס זאל ווערן שמוציג און צוריסן. דיין בריעפקעיס ליגט אין וועג, איינער קען חלילה פאלן איבער עס."
 שפעטער יענע נאכט האט יודי געבעטן זיין טאטע פאר זיין הילף. "וואס דארף איך דא שרייבן?? וועלכע פון די ארבע אבות נזיקין קען פאסירן היינט? "ווער מאכט לעכער אין מיטן די גאס? און אפילו טאמער יא, ווער האט דען אן אקס היינט צוטאגס?"
 "המממ", האט זיין טאטע געטראכט. "לאממיר טראכטן ווי אזוי איז שייך היינט אן אדם המזיק, א מענטש וואס שעדיגט. דאס איז איינער פון די פיר אבות נזיקין וואס ווערן אויסגעערעכענט אין די משנה."

"א גוטן מאמי" האט יודי אויסגעשריגן ווען ער איז אהיים געקומען פון חדר. זיין מאנטל און בריעפקעיס האט ער געלאזט אויף די ערד און איז געגאנגען נעמען א טרינק און זיך געזעצט צו די גמרא.
 "מאמי", האט ער געזאגט, "מיר האבן געענדיגט לערנען די ערשטע פרק אין מסכת בבא קמא און מיר גייען האבן א גרויסע סיום מאנטאג. איך דארף זיך שוין צוגרייטן."
 "מזל טוב יודי! געוואלדיגע נייעס, צו ענדיגן די ערשטע פרק פון די מסכת. וואס דארפסטו צוגרייטן?"
 "די רבי וויל אז מען זאל געדענקען וואס מען האט געלערענט, האט ער געזאגט אז יעדע חברותא וועט מאכן א שטיקל גראם אויף אן אנדערע משנה. מיין חברותא און מיך האבן באקומען די ערשטע משנה. איך ווייס נישט וואס איך גיי טוען. עס רעדט זיך וועגן איינער מאכט א לאך אין דער ערד און אן אנדערענס אקס פאלט דארט אריין און ווערט געשעדיגט. וואס ווייסן מיר

"וואס טוט א מאנטל דארט אויף די ערד? און די בריעפקעיס?"
 "אהה, איך האב עס פארגעסן צו אויפהענגען" האט יודי שעמעדיגע הייט געזאגט, און איז געלאפן עס אוועקלייגן.
 "יודי, דאס איז וואס די משנה רעדט וועגן, אן אדם המזיק. אויב דיין מאנטל ווערט צוריסן ביסטו א מזיק. און די בריעפקעיס אויף די ערד ווערט גערעכענט פאר א בור. איינער קען פאלן איבער עס און זיך וויי טוען חלילה. די זעסט, די משנה איז דאך יא שייך היינט צוטאגס. און די שערל דארט אויף דער ערד, איז נאך א בור. שטעל זיך פאר וואס אהרעלע קען טוען מיט עס אויב זיין קליינע הענט קומען צו צו עס."

"און קוק יודי. דו זעסט יענע שיסל מיט זאמד וואס אהרעלע האט ליב זיך צו שפילן מיט? עס איז יעצט זייער נאנט צום פענסטער. אויב איינער וועט יעצט עפענען די פענסטער וועט די שטארקע ווינט צובלאזן די זאמד, עס קען אריינגיין אין די אויגן. דאס איז אש-פיער וואס די משנה רעדט וועגן, ווען די ווינט העלפט צו, צו שעדיגן."
 "זעסטו יודי, אלעס וואס מען לערנט אין די משנה, און אלעס וואס מיר לערנען אין פרשת משפטים איז שייך פאר אונז היינט-צו-טאגס. מיר דארפן נאר אריינטראכטן ווי אזוי עס איז שייך. גוט שבת!"

